

Varnostni list

ŠT. VL. 275

TERANO WG 62,5

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI ALI PRIPRAVKA IN PODATKI O DOBAVITELJU

Identifikacija pripravka

Trgovsko ime **TERANO[®] WG 62,5**

Uporaba pripravka sredstvo za varstvo rastlin - herbicid

Podatki o dobavitelju

Proizvajalec Bayer CropScience AG
Alfred-Nobel-Strasse 50
40789 Monheim, Nemčija

Distributer PINUS TKI d.d. Rače
Grajski trg 21, 2327 Rače
Tel.: (02) 60 90 211
Fax.: (02) 60 90 410

Informacije v primeru nesreče

PINUS TKI d.d. Rače
Tel.: (02) 60 90 213

2. SESTAVA S PODATKI O NEVARNIH SESTAVINAH

Kemična karakterizacija herbicid, močljiva zrnca (WG)
Poimenovanje po nomenklaturi carinske tarife Insekticidi, rodenticidi, fungicidi, herbicidi...
Nevarne snovi v pripravku

Kemijsko ime	% (m/m)	1. EC št. 2. CAS št. 3. Indeks št.	Črkovni znak	R stavki
flufenacet	60	1. - 2. 142459-58-3 3. 613-164-00-9	Xn, N	R22-43-48/22-50/53
metosulam	2,5	1. - 2. 139528-85-1 3. -	Xn, N	R40-48/22-50/53
citronska kislina	2	1. 201-069-1 2. 77-92-9 3. -	Xi	R36
formaldehid, reakcijski produkti s sulfoniranim 1,1'-oksi-bis[metilbenzenom], natrijeve soli	10	1. 291-331-1 2. 90387-57-8 3. -	-	R52/53

3. UGOTOVITVE O NEVARNIH LASTNOSTIH

Zdravju škodljivo pri zaužitju. Stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost.
Zdravju škodljivo: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega zauživanja.
Strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.
Možna nevarnost trajnih okvar zdravja.

4. UKREPI ZA PRVO POMOČ

Znaki zastrupitve V primeru zaužitja večje količine sredstva se lahko pojavi slabost, bruhanje, motnje zavesti, težave z dihanjem in krči.

Varnostni list

ŠT. VL. 275

TERANO WG 62,5

Splošni ukrepi	Prizadeto osebo umakniti iz kontaminiranega območja na svež zrak. Preveriti pulz in dihanje. Zagotoviti osnovne življenjske funkcije. Takoj poklicati zdravnika in mu pokazati navodilo za uporabo pripravka in/ali embalažo oziroma varnostni list.
Vdihavanje	Sprostiti dihalne poti in ukrepati v skladu s splošnimi ukrepi.
Stik s kožo	Odstraniti kontaminirano obleko in obutev in kožo temeljito umiti z vodo in milom. Če je potrebno se posvetovati z zdravnikom.
Stik z očmi	S palcem in kazalcem razpreti očesni vekci in oči temeljito sprati z vodo. V primeru draženja oči se posvetovati z zdravnikom.
Zaužitje	Izprati usta z vodo. Ne izzivati bruhanja. Osebi z moteno zavestjo ne dati ničesar piti, niti izzivati bruhanja. Takoj poklicati zdravnika. Zdravniku predložiti, če je le mogoče, etiketo z embalaže pripravka ali navodilo ali varnostni list.
Nujna zdravniška pomoč	Zagotoviti in vzdrževati osnovne življenjske funkcije. V primeru zaužitja dati prisebni osebi aktivno oglje razredčeno z vodo v razmerju 1 : 4 in salinično odvajalo, pri večjih zaužitjih pa je indicirano izpiranje želodca. Specifičnega antidota ni. Zdravljenje je simptomatično.
5. UKREPI OB POŽARU	
Primerna sredstva za gašenje	- če je varno, pogasiti ogenj že v začetni fazi - CO ₂ , prah za gašenje, vodna megla, pena, pesek
Sredstva za gašenje, ki ne smejo biti uporabljena	Pri gašenju se izogibati uporabi vodnega curka, ker lahko povzroči kontaminacijo vod. Potrebno je preprečiti odtekanje gasilne vode v podtalne in druge vode.
Produkti razgradnje	- vodikov cianid, vodikov fluorid, ogljikov monoksid, dušikovi oksidi in žveplov dioksid
Zaščitna oprema za gašenje	Vsi, ki so pri gašenju izpostavljeni param, megli, dimu ali ostalim produktom razgradnje, morajo nositi popolno zaščitno opremo in dihalne aparate. Uporabljeno opremo po uporabi obvezno očistiti. V dobro prezračenih prostorih je obvezna uporaba maske za cel obraz s kombiniranim filtrom, v zaprtih prostorih pa aparat z od okolice neodvisnim izvorom zraka.
6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH	
Osební varnostni ukrepi	- uporaba zaščitne delovne obleke in obutve, zaščite za oči/obraz in zaščitnih rokavic. Nezaščitenim osebam je gibanje po področju izpusta prepovedano. Odstraniti vire vžiga. Obvestiti center za obveščanje na tel.112.
Okoljevarstveni ukrepi	- potrebno je preprečiti vnos materiala v kanalizacijo in kleti - potrebno je preprečiti kontaminiranje podtalnih in drugih voda

Varnostni list

ŠT. VL. 275

TERANO WG 62,5

Postopki čiščenja po nezgodnem izpustu

- razsuto snov pobrati z materialom, ki vpija prah ali s primernim sesalnikom. Preprečiti nabiranje prahu. Poškodovano embalažo in sredstvo zbrati v ustrezne večje in posebej označene posode s pokrovom. Posode oddati pri pooblaščenem podjetju za uničevanje industrijskih odpadkov. Tla in ostale umazane predmete očistiti z vodo in detergentom. Odpadne vode ne zlivati v odtočne kanale.

7. RAVNANJE Z NEVARNO SNOVJO/ PRIPRAVKOM IN SKLADIŠČENJE

Ravnanje

- z lokalnim odsesavanjem preprečiti razširjanje prahu
- po uporabi sleči umazano obleko in jo oprati pred ponovno uporabo
- po uporabi umiti izpostavljene dele telesa z vodo in milom
- sredstvo se mora hraniti v tesno zaprti embalaži

Preprečevanje požara in eksplozije

- izvajati ukrepe za preprečevanje tvorbe eksplozivnih mešanic
- izdelek ne sme biti v bližini virov vžiga – toplote!
- preprečiti nabiranje in dvigovanje prahu

Skladiščenje

- skladiščiti v dobro zaprtih, originalnih posodah, na suhem, hladnem in dobro zračenem prostoru
- priporočena temperatura skladiščenja je pod 40 °C.
- skladiščiti za nepooblašcene osebe ter otroke nedostopnem prostoru
- skladiščiti ločeno od živil, pijač in krmil

8. NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO/VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

Maksimalne dopustne koncentracije nevarne snovi v delovnem okolju (MDK)

Splošna mejna vrednost: 6 mg prahu/m³ zraka

Vir: Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu

Zaščita dihal

- zaščitna maska za prah

Zaščita rok

- zaščitne rokavice za kemikalije

Zaščita oči

- zaščitna očala ali ščit za obraz

Zaščita kože

- nepropustna zaščitna delovna obleka in obutev

Varovanje zdravja na delovnem mestu

Delovno mesto mora biti čisto. Izogibati se stiku z izdelkom. Delovno obleko hraniti ločeno. Umazano ali vlažno obleko zamenjati. Umazano obleko prati ločeno oziroma jo uničiti. Med uporabo je prepovedano jesti, piti in kaditi. Pred odmori si umiti roke. Na koncu delavnika se okopati ali stuširati.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

Izgled:	granule
Barva:	svetlo rjava
Vonj:	šibak, značilen
pH (1 % v vodi):	3,0 - 4,0
Vnetljivost:	ni podatka
Samovnetljivost:	produkt ni samovnetljiv
Tališče:	76 °C - 79 °C (flufenacet)
	210 °C - 211,5 °C (metosulam)

Varnostni list

ŠT. VL. 275

TERANO WG 62,5

Eksplozivne lastnosti: Oksidativne lastnosti: Topnost v vodi: Porazdelitveni koeficient n-oktanol/voda logP _{OW} : Parni tlak:	produkt ni eksploziven produkt nima oksidativnih lastnosti dispergira 3,2 pri 24 °C (flufenacet) 0,98 pri 20 °C (metosulam) 9 x 10 ⁻⁷ hPa pri 20 °C (flufenacet) 4 x 10 ⁻¹⁵ hPa pri 20 °C (metosulam)
10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST	
<i>Kemična stabilnost</i>	- produkt je, pri normalnih pogojih skladiščenja, stabilen in uporaben 2 leti
<i>Pogoji, ki se jim je treba izogniti</i>	- vlažni prostori
<i>Nevarni produkti razkroja</i>	- pri običajnih pogojih uporabe in skladiščenja jih ni
11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI	
<i>Akutna strupenost</i>	LD ₅₀ oralna, podgana: 315 - 400 mg/kg (1) LD ₅₀ dermalna, podgana: > 1000 mg/kg (1)
<i>Draženje kože/kunec</i>	ne draži (1)
<i>Draženje sluznice/kunec</i>	ne draži oči (1)
<i>Senzibilizacija</i>	Pripravek povzroča preobčutljivost pri morskih prašičkih OECD 406 (Magnusson & Klingmanov test)
(1) podatki veljajo za podoben pripravek	
12. EKOTOKSIKOLOŠKI PODATKI	
<i>Ekotoksikološki podatki</i>	
postrv (<i>Oncorhynchus mykiss</i>), LC ₅₀ (96 ur):	10,9 mg/l
vodna bolha (<i>Daphnia magna</i>), EC ₅₀ (48 ur):	> 100 mg/l
zelena alga (<i>Desmodesmus subspicatus</i>), EC ₅₀ (72 ur):	1,04 mg/l
13. ODSTRANJEVANJE	
<p>Uporabnik mora oddati prazno embalažo, ostanke neporabljenega sredstva ali sredstva, ki mu je potekel rok uporabnosti, pooblaščenemu zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov. Ravnati mora v skladu z okoljsko zakonodajo, ki ureja področje ravnanja z nevarnimi odpadki in o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo. Popolnoma izpraznjeno in trikrat izprano embalažo lahko odstranimo kot nenevaren odpadek skladno s Pravilnikom o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo. Tekočino od izpiranja izlijemo v škropilno brozgo. Tako očiščeno embalažo brezplačno prepustimo pooblaščenemu zbiralcu odpadne embalaže oz. jo odnesemo na mesto, kjer je zbirališče odpadne embalaže. Z neizpraznjeno in slabo očiščeno embalažo ravnamo kot z nevarnim odpadkom.</p>	
<p>Predpisi: V skladu s predpisi, ki urejajo odpadke.</p>	

Varnostni list

ŠT. VL. 275

TERANO WG 62,5

14. TRANSPORTNI PODATKI

UN številka:	3077	
Ime blaga:	OKOLJU NEVARNA SNOV, TRDNA, N.D.N. (vsebuje flufenacet)	
Transport po kopnem ADR/RID	Razred: 9 Nalepka nevarnosti: 9	Embalažna skupina: III Številka nevarnosti: 90
Transport po morju IMCO/IMDG	Razred: 9 Onesnažuje morje: DA	Embalažna skupina: III
Letalski transport ICAO/IATA	Razred: 9	Embalažna skupina: III

15. ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI/PODATKI O PREDPISIH

Razvrstitev

Simbol, črkovni znak in napis za opozarjanje na nevarnost

Opozorilni stavki

R22	Zdravju škodljivo pri zaužitju.
R43	Stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost.
R48/22	Zdravju škodljivo: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega uživanja.
R51/53	Strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.
R68	Možna nevarnost trajnih okvar zdravja.

Obvestilni stavki

S2	Hraniti izven dosega otrok.
S13	Hraniti ločeno od hrane, pijače in krmil.
S36/37/39	Nositi primerno zaščitno obleko, zaščitne rokavice in zaščito za oči/obraz.
S46	Če pride do zaužitja, takoj poiskati zdravniško pomoč in pokazati embalažo ali etiketo.
S61	Ne izpuščati/odlagati v okolje. Upoštevati posebna navodila/varnostni list.

Predpisi: V skladu s predpisi, ki urejajo razvrščanje, pakiranje in označevanje nevarnih snovi oz. pripravkov.

16. DRUGE INFORMACIJE

® zaščiteno ime podjetja Bayer, Leverkusen, Nemčija

Zastopnik: Bayer CropScience d.o.o., Bravničarjeva ulica 13, 1000 Ljubljana, tel.: 01 581 44 44

Varnostni list

ŠT. VL. 275

TERANO WG 62,5

Varnostni list je usklajen s predpisi, ki urejajo razvrščanje, pakiranje in označevanje nevarnih snovi oz. pripravkov.

Viri

Zdravstveno medicinsko mnenje o pripravku TERANO WG 62,5, CZTOX 246-16/01 z dne 15.11.2001, Center za zastupitve.

Toksikološka in ekotoksikološka ocena za herbicid TERANO WG 62,5 z dne 28. junij 2001, Prof. ddr. J. Maček

Mnenje Urada Republike Slovenije o razvrstitvi pripravka Terano WG 62,5 št. 540-422/01-2-UK z dne 13.12.2001.

MSDS TERANOWG 62,5, BCS, 16.08.2004.

Seznam R stavkov, ki so omenjeni v 2. točki:

R22 Zdravju škodljivo pri zaužitju.

R36 Draži oči.

R40 Možen rakotvoren učinek.

R43 Stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost.

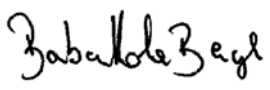
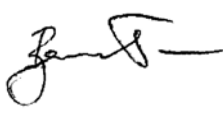

R48/22 Zdravju škodljivo: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega zauživanja.

R50/53 Zelo strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.

R52/53 Škodljivo za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.

V 04. revidirani izdaji so spremenjena oziroma dopolnjena naslednja poglavja: 2, 7, 9, 11, 13 in 16.

Ta varnostni list ne nadomešča navodila za uporabo in deklaracije, ki je priložena originalnemu pakiranju. Tukaj navedeni podatki temeljijo na sedanjem znanju in izkušnjah. Informacije v varnostnem listu predstavljajo le splošne smernice za varno ravnanje, skladiščenje, prevoz, odstranjevanje odpadkov in uporabo pripravka.

IZDELAL	PREGLEDAL	ODOBRIL
Barbara KOLAR BERGLEZ, prof. biol. in kem. 	mag. Tone BERGLEZ, univ. dipl. kem. 	Davorin BAUMAN, univ. dipl. inž. kem. tehnol.
DATUM: 30.05.2006	DATUM: 30.05.2006	DATUM: 30.05.2006